

ชื่อเรื่อง: แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมโดยการมีส่วนร่วมของภาคการท่องเที่ยว :
กรณีศึกษาประเพณีถือศีลกินผัก ศาลเจ้ากิวอ่องเอี้ย จังหวัดตรัง

ชื่อผู้วิจัย: ดร.เจษฎา นิลสงวนเดชะ

คณะมนุษยศาสตร์และประยุกต์ศิลป์
สาขาวิชาภาษาจีน
มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
จำนวนหน้า : 191 หน้า

ปีที่แล้วเสร็จ: 2561

คำสำคัญ: การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม; การมีส่วนร่วมของภาคการท่องเที่ยว; ประเพณีถือศีลกินผัก

บทคัดย่อ*

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ ดังนี้ (1) เพื่อศึกษาบริบทของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในงานประเพณีถือศีลกินผักของศาลเจ้ากิวอ่องเอี้ย จังหวัดตรัง (2) เพื่อศึกษาสภาพการจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในงานประเพณีถือศีลกินผักของศาลเจ้ากิวอ่องเอี้ย จังหวัดตรัง (3) เพื่อศึกษาแนวทางในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในงานประเพณีถือศีลกินผักของศาลเจ้ากิวอ่องเอี้ย จังหวัดตรัง โดยใช้การวิจัยแบบผสานวิธี ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ประกอบไปด้วย การศึกษาภาคสนาม โดยการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกรายบุคคล (In-depth interview) และการสำรวจเชิงพื้นที่ (Area Frame Survey) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริงมากที่สุด จากนั้นทำการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อเสนอแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมโดยการมีส่วนร่วมของภาคการท่องเที่ยว กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยว ผู้นำชุมชน หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และนักท่องเที่ยวทั้งในและนอกพื้นที่ที่เข้าร่วมในงานประเพณีถือศีลกินผัก ศาลเจ้ากิวอ่องเอี้ย จังหวัดตรัง

ผลการศึกษวิจัยพบว่า ประชาชนในพื้นที่โดยทั่วไปให้ความสำคัญต่องานประเพณีถือศีลกินผักเป็นอย่างมาก จะใช้เข้าร่วมกิจกรรมและพิธีกรรมต่าง ๆ ตลอดการจัดงาน ภาคการท่องเที่ยวมีการจัดการประชาสัมพันธ์และการบริการที่ดี ประกอบกับสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ และให้คำแนะนำแก่นักท่องเที่ยว จึงทำให้มีขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยวได้ จากการรวบรวมข้อมูลจากนักท่องเที่ยวและประชาชนที่เข้าร่วมงานประเพณีถือศีลกินผัก จำนวน 400 คน พบว่าศักยภาพความพร้อมในการดึงดูดใจด้านการท่องเที่ยว โดยเฉพาะด้านคุณค่าด้านศิลปวัฒนธรรม

ดั้งเดิมในงานประเพณีถือศีลกินผักของศาลเจ้ากิวอ่องเอี้ย จังหวัดตรัง ส่งผลต่อการจัดการการท่องเที่ยวในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมมากที่สุด ศักยภาพของผู้คนในพื้นที่จำเป็นต้องรู้จักรากเหง้าของตนเองให้ดี เพื่อความพร้อมในการบอกเล่าข้อมูลแก่นักท่องเที่ยว คนในชุมชนก็ต้องรู้จักรักและหวงแหน รวมทั้งเห็นคุณค่าของงานประเพณีของตน สามารถที่จะนำมาจัดการได้อย่างยั่งยืน ด้านศักยภาพของพื้นที่ศาลเจ้ายังคงยึดถือธรรมเนียมปฏิบัติที่สืบทอดกันมา ทำให้มีความพร้อมในการเป็นแหล่งเรียนรู้วัฒนธรรมท้องถิ่นได้ ดังนั้น แนวทางในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมโดยความร่วมมือร่วมของภาคีการท่องเที่ยวในงานประเพณีถือศีลกินผัก ศาลเจ้ากิวอ่องเอี้ย จังหวัดตรัง ที่ได้จากการศึกษาวิจัย มี 5 แนวทางดังนี้ 1) จำเป็นต้องศึกษาข้อมูลประวัติความเป็นมาของงานประเพณีนี้ อย่างจริงจัง 2) ปลุกฝังและสร้างจิตสำนึกให้ผู้คนในจังหวัดตรังเกิดความรักและหวงแหนประเพณีท้องถิ่นของตน 3) เน้นการท่องเที่ยวที่ให้องค์ความรู้แก่นักท่องเที่ยวเป็นสำคัญและให้มีการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ 4) จัดการการท่องเที่ยวแบบอนุรักษ์และสืบสานวัฒนธรรมดั้งเดิม และ 5) สนับสนุนให้งานประเพณีถือศีลกินผัก ศาลเจ้ากิวอ่องเอี้ย จังหวัดตรัง ได้รับการขึ้นบัญชีมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของชาติ

* ผลงานวิจัยนี้ได้รับทุนส่งเสริมการวิจัยมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย